

ఆదివారం సెలవు

నీవు గ్రహింపలేని గొప్ప సంగతులను గూఢమైన సంగతులను నీకు తెలియజేతును. యిర్మీ. 33:3

NBC TEAM INDIA

NATIONAL BIBLE CONFERENCE TEAM INDIA

“A Movement for Bible - Based Teachings Across India”

ఆదివారం సెలవు

నారాయణ్ మేఘాజీ లోఖండే భారతదేశంలో ఆదివారం సెలవు రావడానికి ఇతనే కారణం మొదట బ్రిటిష్ వారు భారతీయులతో వారం రోజులూ పనిచేయించుకునేవారు. నారాయణ్ మేఘాజీ ఆదివారం సెలవు ఇవ్వాలనికోరితే, బ్రిటిష్ వారు ఒప్పుకోలేదు అప్పుడు నారాయణ్ మేఘాజీ 1881 నుండి 1889 వరకు పోరాటం చేస్తే 1889 లో బ్రిటిష్ వారు ఆదివారాన్ని సెలవుదినంగా ప్రకటించారు.

పేరు : నారాయణ్ మేఘాజీ లోఖండే

జన్మించిన తేదీ : 24-08-1864/1848, ధానే, మహారాష్ట్ర, భారతదేశం

మరణం : 9 ఫిబ్రవరి 1897 మరణించారు

సామాజిక సహకారం :

నారాయణ్ మేఘాజీ లోఖండే మహాత్మా జ్యోతిబా ఫూలే యొక్క ప్రముఖ సహోద్యోగి మరియు సత్యశోధక్ సమాజ్ సభ్యుడు. అతను పూణే జిల్లాలోని కన్వెర్సర్ నుండి మాలి కుటుంబంలో జన్మించాడు. అతను ఉన్నత పాఠశాల వరకు చదువుకున్నాడు. అతని భార్య పేరు గోపికాబాయి మరియు గోపీనాథ్ అనే కుమారుడు ఉన్నాడు. అతను 1874లో దాని రెండవ సంవత్సరంలో సభ్యుడయ్యేంత త్వరగా సత్యశోధక్ ఉద్యమం గురించి తెలుసుకున్నాడు.

లోఖండే భారతదేశంలో ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమ పితామహుడిగా ప్రశంసలు అందుకున్నారు. 1880 నుండి ముంబై నుండి ప్రచురించబడే దీనబంధు నిర్వహణ బాధ్యతలను ఆయన చేపట్టారు. ఈ సమయంలో ఆయన ముంబైలోని ఒక కాటన్ మిల్లులో హెడ్ క్లర్క్ ఉద్యోగాన్ని కూడా వదులుకుని మిల్ హ్యాండ్స్ అసోసియేషన్ ను స్థాపించారు, తనను తాను పూర్తిగా సామాజిక సేవకు అంకితం చేసుకున్నారు.

లోఖండేతో పాటు, ఫూలే బొంబాయిలోని వస్త్ర కార్మికుల సమావేశాలలో కూడా ప్రసంగించారు. ఫూలే మరియు అతని సహచరులు కృష్ణరావు భలేకర్ మరియు లోఖండే రైతులు మరియు కార్మికులను సంఘటితం చేయడానికి ప్రయత్నించే ముందు, వారి మనోవేదనలను పరిష్కరించడానికి ఏ సంస్థ కూడా అలాంటి ప్రయత్నం చేయకపోవడం గమనార్హం. లోఖండే భారతదేశంలో మొట్టమొదటి కార్మిక సంఘాన్ని ప్రారంభించారు - 'బాంబే మిల్లు చేతుల సంఘం'.

ఆదివారం సెలవు

నారాయణ్ మేఘాజీ లోఖండే కారణంగా మిల్లు కార్మికులు పొందిన కొన్ని హక్కులు:

1. మిల్లు కార్మికులకు ఆదివారం వారాంతపు సెలవు ఇవ్వాలి.
2. మధ్యాహ్నం, కార్మికులకు అరగంట విశ్రాంతి ఇవ్వాలి.
3. మిల్లు ఉదయం 6:30 గంటలకు పనిచేయడం ప్రారంభించి, సూర్యాస్తమయం నాటికి మూసివేయాలి.
4. ప్రతి నెలా 15వ తేదీలోపు కార్మికులకు జీతాలు ఇవ్వాలి.

ఆదివారపు సెలవు :

అసలు పోరాటం ఎందుకు చేయాల్సి వచ్చింది? (అప్పటి దయనీయ పరిస్థితులు) బ్రిటిష్ పాలనలో, ముఖ్యంగా 1880ల నాటికి భారతదేశంలో పరిశ్రమలు, మిల్లులు పెరుగుతున్న సమయం అది. కానీ అందులో పనిచేసే భారతీయ కార్మికుల పరిస్థితి మాత్రం వర్ణనాతీతం.

***యంత్రాల్లాంటి బతుకులు:** కార్మికులకు వారంలో ఏడు రోజులూ పనే. సోమవారం నుండి ఆదివారం వరకు ఒక్క రోజు కూడా విరామం ఉండేది కాదు. వారు మనుషులు కాదు, యంత్రాలు అన్నట్లుగా చూసేవారు.

***అంతులేని పని గంటలు:** ఉదయం సూర్యోదయం కాకముందే మిల్లులోకి వెళ్తే, రాత్రి చీకటి పడ్డాక గానీ బయటకు వచ్చేవారు కాదు. రోజుకు దాదాపు 14 నుండి 16 గంటలు విరామం లేకుండా పనిచేయాల్సి వచ్చేది.

***కుటుంబానికి దూరం:** అంత సేపు పనిచేసి ఇంటికి వెళ్లేసరికి పిల్లలు నిద్రపోయేవారు. కనీసం తమ కుటుంబ సభ్యులతో మాట్లాడటానికి, వారితో గడపడానికి, లేదా ఇంట్లో చిన్న చిన్న పనులు చేసుకోవడానికి కూడా వారికి సమయం దొరికేది కాదు.

***తీవ్రమైన వివక్ష:** ఇక్కడే అసలు సమస్య మొదలైంది. అదే మిల్లుల్లో పనిచేసే బ్రిటిష్ అధికారులు, మేనేజర్లు మాత్రం ప్రతి ఆదివారం దర్జాగా సెలవు

ఆదివారం సెలవు

తీసుకునేవారు. వారు చర్చికి వెళ్లడానికి, విశ్రాంతి తీసుకోవడానికి వారికి హక్కు ఉండేది. కానీ, వారి కింద పనిచేసే భారతీయ కార్మికులకు మాత్రం ఆ హక్కు నిరాకరించబడింది.

కళ్ళ ముందే జరుగుతున్న ఈ అన్యాయం, కార్మికులు అనుభవిస్తున్న శారీరక, మానసిక వేదన ఒక వ్యక్తిని తీవ్రంగా కదిలించింది. ఆయనే నారాయణ్ మేఘాజీ లోఖండే. ఈ బానిస బతుకుల నుండి కార్మికులకు విముక్తి కలిగించాలంటే పోరాటమే మార్గమని ఆయన నిర్ణయించుకున్నారు.

2. నారాయణ్ మేఘాజీ లోఖండే పోరాటం (భారతదేశంలో)

కార్మికుల దుస్థితిని చూసి చలించిన నారాయణ్ మేఘాజీ లోఖండే (భారతదేశ కార్మికోద్యమ పితామహుడు) ఒక పెద్ద ఉద్యమానికి నాంది పలికారు.

***డిమాండ్:** వారంలో ఒకరోజు (ఆదివారం) కార్మికులకు కచ్చితంగా సెలవు ఇవ్వాలని ఆయన 1881లో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. “మాకు కూడా కుటుంబం ఉంది, మాకూ విశ్రాంతి కావాలి, మా సామాజిక సమస్యలు పరిష్కరించుకోవడానికి మాకు ఒక రోజు కావాలి” అనేది వారి ప్రధాన వాదన.

భారతదేశంలో కార్మికులకు ప్రతి ఆదివారం వారంతపు సెలవు లభించడానికి లోఖండే గారే ప్రధాన కారణం. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంపై సుదీర్ఘకాలం ఒత్తిడి తెచ్చి 1890లో ఈ హక్కును సాధించారు.

భారతదేశంలోవారంలో ప్రతి ఆదివారం కార్మికులకు సెలవు కావాల్సిందే అంటూ లోఖండే పోరాటం మొదలుపెట్టారు. (Movement for Holiday) మొదట్లో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఇందుకు అంగీకరించలేదు. దీంతో లోఖండే ఉద్యమం ప్రారంభించారు. ఈ ఉద్యమం అప్రతిహతంగా 8 ఏళ్ల పాటు సాగింది. దీంతో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం దిగి వచ్చింది. 1889లో లోఖండే ప్రతిపాదనను అంగీకరించి ఆదివారాన్ని సెలవు దినంగా ప్రకటించింది. అప్పట్నుంచి

ఆదివారం సెలవు

ఆదివారం అనేది సెలవు దినంగా మారిపోయింది.

మొదటి లేబర్ యూనియన్ : 1884లో భారతదేశంలో మొట్టమొదటి కార్మిక సంఘం అయిన 'బొంబాయి మిల్ హాండ్స్ అసోసియేషన్'ను (Bombay Mill Hands Association) స్థాపించారు.

'సత్యశోధక్ సమాజ్' లో ఆయన చురుకైన సభ్యుడిగా ఉండి, అణగారిన వర్గాల అభివృద్ధికి కృషి చేశారు.

బిరుదులు: ఆయన చేసిన విశేష సేవలకు గాను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం 1895లో 'రావు బహదూర్' బిరుదును మరియు 'జస్టిస్ ఆఫ్ పీస్' (Justice of Peace) గౌరవాన్ని ప్రదానం చేసింది.

భారత ప్రభుత్వం ఆయన గౌరవార్థం 2005లో ఒక తపాలా బిళ్ళను కూడా విడుదల చేసింది.

మరణం: 1896లో బొంబాయిలో ప్లేగు వ్యాధి వ్యాపించినప్పుడు, రోగులకు సేవలు అందిస్తూ, ఒక ఆసుపత్రిని కూడా స్థాపించి ప్రజలకు అండగా నిలిచారు. ఆ క్రమంలోనే ఆయన కూడా ప్లేగు బారిన పడి 1897లో మరణించారు.

పరిశుద్ధగ్రంథంలో ఆదివారం సెలవు దినమని ఏక్కడ ప్రస్తావించలేదు.